

Tyresö kommun

Sigbrith Martinsson

PM

2013-05-14

1 (8)

Kommunstyrelsen

Dnr 2013/KS 0177 10

Förslag till investeringsprocess

Investeringsprocessen inom Tyresö Kommun har varit föremål för översyn. En utgångspunkt i översynen har varit att ta till vara på de idéer och det material som funnits i kommunen tidigare och komplettera detta med en uppdaterad modell som är tydlig för organisationen och fungerar väl tillsammans med kommunens övergripande styrprocess.

Definition av investering

Investeringar kan göras både i materiella tillgångar och i s.k. immateriella tillgångar. Materiella tillgångar kan exempelvis vara byggnader, fastigheter (mark), eller inventarier. Exempel på immateriella tillgångar kan vara ett IT-system, ett patent eller en speciell rättighet. I detta avsnitt beskrivs definitionen som gäller för att ett inköp skall vara att betrakta som en investering.

För att en anskaffning av en tillgång skall klassificeras som en investering har en definition tagits fram i kommunen, där investeringen ska uppfylla dessa tre kriterier:

- Ha en ekonomisk livslängd på minst tre år
- Inte är av ringa värde¹ alternativt ingår som en del i en större investering
- Inte utgör en uppenbar underhållsinsats i syfte att behålla ursprunglig funktion hos anläggning eller del av anläggning

¹ Ringa värde definieras som understigande 50 000 kr (2012). Beloppet omprövas i den årliga styrprocessen.

När en del av en byggnad byts ut i sin helhet eller byggs ny, betraktas denna som en *investering*. Underhåll däremot definieras som återställande av del av byggnad såsom exempelvis reparation, målning och tapetsering. Underhåll hanteras av ordinarie driftsbudget och via hyressystemet.

En korttidsinventarie är inte en investering utan skall kostnadsföras i driftsredovisningen vid anskaffningen. En korttidsinventarie ska uppfylla följande kriterier:

- Ekonomisk livslängd mindre än tre år
- eller
- Sammanlagt anskaffningsvärde understiger 50 tkr
- och
- Ingår inte som en del i en större investering.

Koppling till Budgetprocessen

I samband med att den nya kommunplanen antas, beslutas även ett investeringsprogram för de kommande fem åren. Investeringsprogrammet fördelar investeringarna över kommande år samt periodiserar dessa.

Investeringsbudget

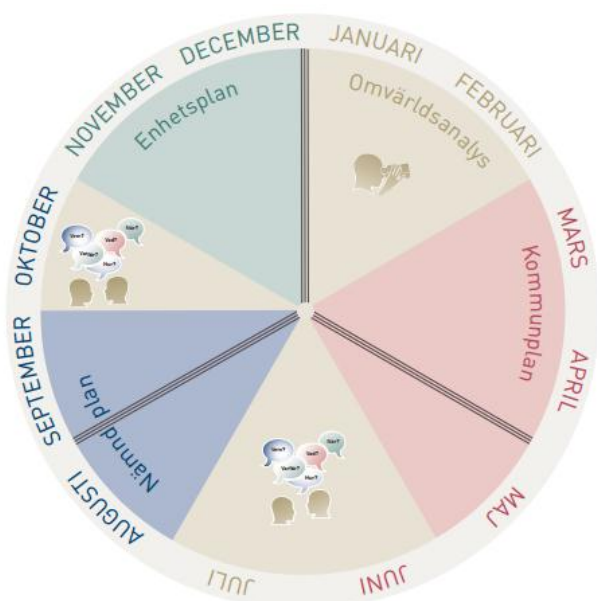
Investeringsbeslut fattas utifrån beslutsunderlag där investeringens konsekvenser, omfattning och driftskostnader tydligt finns beskrivet. Processen säkerställer att investeringar hanteras utifrån ett helhetsperspektiv för kommunen.

Investeringsprogrammet uppdateras och antas årsvis genom kommunens övergripande styrprocess (Styrning och planering) och grundas på innevarande års program som kompletteras med de justeringar som beslutas efter att nämnderna inkommit med sina investeringsförfrågningar.

Arbetet kring investeringar behöver ske löpande under större delen av året för att genomarbetade och kompletta underlag ska finnas till hands (samt vara förankrade) för kommunfullmäktige i rätt tid.

Beslut om investeringar

Beslut gällande kommunens investeringar tas alltid i kommunfullmäktige där varje ärende beslutas om separat för strategiska investeringar och där storleken på ramanslag beslutas. Kalendermässigt fattas beslut kring investeringarna i juni.

Tyresö Kommun, Styrning och planering, årshjul.

Kategorisering av investeringar

Processen för investeringar ser något olika ut beroende på vilken typ av investering det gäller. I detta avsnitt beskrivs de olika investeringskategorierna. Därefter följer förslag till investeringsprocess.

Investeringarna kategoriseras i årligen återkommande och strategiska investeringar. En årligen återkommande investering kan vara gatuombyggnader, mindre investeringar i fastigheter, IT-system etc. En strategisk investering kännetecknas av att den är betydande till belopp och/eller är av särskild principiell betydelse.

För årligen återkommande investeringar fastställs ramanslag för beslut i nämnd, utskott eller av tjänsteman. Beredning och beslut om investeringar som finansieras genom ramanslag sker i respektive beslutsinstans och med en förenklad process. Strategiska investeringar prövas i varje enskilt fall av kommunfullmäktige och medel anslås för respektive projekt. Beredning och beslut om strategiska investeringar sker med en fullständig process.

Ramanslag för årligen återkommande investeringar

För årligen återkommande investeringar beslutar kommunfullmäktige om ett samlat ramanslag för tolv olika investeringskategorier. Dessa kategorier har enligt tidigare beslutats att gälla fr.o.m. 1 januari 2013.

- ! Ramanslag kan i princip inte föras över årsskiften, men kan ske om särskilda skäl finns, vilket prövas i samband med årsredovisningen. Ramanslaget beslutas årligen och gäller per budgetår i kommunen.

De investeringskategorier som får ett ramanslag är:

Särskilda utskottet

- Fastighet, initierat av hyresgäster
- Fastighet, initierat av ägaren

Kultur- och fritidsnämnden

- Fritidsanläggningar

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet

- Markreserv
- Väg och park
- Vatten och avlopp
- Renhållning
- Klimatstrategi

Kommundirektören

- Utrustning och inventarier
- IT-investeringar och verksamhetsutveckling

Förenklad investeringsprocess för investeringar inom ramanslag

Den förenklade processen gäller för alla investeringar som efterfrågas från ramanslag löpande under året. Ramanslag beslutas i kommunfullmäktige i juni varje år för nästkommande år. Dessa investeringsbudgetar hanteras sedan av nämnd, politiskt utskott eller kommundirektören enligt tidigare avsnitt.

Hantering av nämnd, politiskt utskott eller kommundirektör

- ! Processen gäller samtliga investeringskategorier förutom fastighetsinvesteringar

Behovsanalysen sker löpande i verksamheten, via förvaltningen.

Beroende på typ av investering slussas ärendet vidare till rätt beslutsfattare – nämnd, politiskt utskott eller kommundirektör. Därefter kan investeringen planeras och genomföras med en löpande rapportering till beslutsfattare.

! Dessa investeringar ger inte upphov till någon förändring i driftbudget kommande år.

Fastighetsinvesteringar och inventarier

Alla investeringar som berör kommunens fastigheter samordnas genom fastighetschef och beslut fattas av kommunens särskilda utskott.

Fastighetsinvesteringar kan initieras både av *Fastighetsenheten* eller av *Hyresgästen*. Ramanslaget hanteras av särskilda utskottet och efterfrågas efter beredning av fastighetsenheten (fastighetschefen).

Fastighetsenheten samordnar alla investeringar kopplat till fastigheter, vilket kan ge flera synergieffekter bland annat på lokalutnyttjande, samt god överblick över allt som rör kommunens fastigheter.

! Dessa investeringar ger inte upphov till någon förändring i driftbudget kommande år.

Fullständig process för anslag för strategiska investeringar

Den fullständiga processen gäller för investeringar som kategoriseras som strategiska och inte hanteras inom ramanslagen. Anslag för strategiska investeringar beslutas i kommunfullmäktige i juni varje år för nästkommande år.

De strategiska investeringsprojekten kan initieras både från politiskt håll samt från förvaltningschefer i kommunen. Oavsett vem som initierar behov, behöver investeringsförfrågan hanteras på ett strukturerat sätt.

Behovsanalys

Behovsanalysen sker löpande i verksamheten, på förvaltningslednings- och nämnds nivå.

Förstudie

En förstudie genomförs som visar på möjliga handlingsalternativ och rekommendationer.

Investeringsansökan

Förvaltningen upprättar en investeringsansökan där framgår syfte och mål med investeringen tillsammans med en kalkyl utifrån budgeterade värden. Ansökan behandlas i nämnd innan den förs vidare i processen. Investeringskalkyl där investeringsutgift och påverkan på driftkostnader framgår.

Anslagsbeslut i fullmäktige

Kommunfullmäktige fattar beslut om investeringsprogram och tillför investeringsmedel så att projektering och/eller upphandling kan starta.

Projektering och upphandling

När fullmäktiges beslut finns genomförs en projektering och upphandling. En mer exakt kalkyl för kostnaden för investeringen blir då känd.

Om den nya kostnaden avviker upp till 10 % av ursprungligt anslag hanteras detta av kommunstyrelsen. Större avvikelser rapporteras till kommunfullmäktige som gör en förnyad prövning av anslaget. Projektägaren ansvarar för samråd med beställaren och/eller den som ska bära den slutliga driftkostnaden.

- ! Strategiska investeringar *kan i vissa fall* ge upphov till justering i driftbudget kommande år. Detta beslut fattas i samband med investeringsbeslutet.

Tidplan och ansvar

För att investeringsprocessen ska hanteras på ett smidigt sätt i verksamheten blir ansvar för de olika delarna i processen viktiga. Nedan följer ett förslag till hålltider och ansvarig roll för att hålla ihop processens olika delar.

Aktivitet	Ansvarig	Klart
Underlag för förvaltningens förslag till investeringar	Förvaltningschef	Januari
Remissvar där nämndens förslag till strategiska investeringar samt ev. behov av förändring av ramanslag framgår	Nämnd/förvaltningschef	Mars/april
Beredning av ramanslag	Budgetchef	April
Beredning av investeringsplan	Kommundirektör	April
Förslag till investeringsplan för strategiska investeringar och ramanslag	Kommunstyrelsen	Maj
Beslut om investeringsplan för strategiska investeringar och ramanslag	Kommunfullmäktige	Juni

Då de strategiska investeringarna samt förfrågan för ramanslag hanteras i samband med kommunplan ska respektive nämnd och utskott lämna underlag enligt de instruktioner som gäller för kommunens övergripande styrprocess.

- ! Nämnder och utskott ansvarar för att lämna underlag för investeringsförfrågan till kommunfullmäktige i enlighet med kommunens övergripande styrprocess.

- ! Budgetchef ansvarar för att koordinera investeringsprocessen och total investeringsbudget.